

Beroepscompetentieprofiel Bootman

Regie: VTL
Datum wijzigen: 17 september 2003
Versie definitief

Er bestaat in het Nederlands een dilemma als het gaat over het gebruik van woorden die als mannelijk en vrouwelijk geïnterpreteerd kunnen worden. We zouden consequent kunnen werken met 'hij/zij' en 'zijn/haar', maar dat geeft een gedwongenheid die wij stilistisch niet verantwoord vinden. De personen die de handelingen verrichten of beschreven worden, kunnen in onze optiek net zo goed mannen zijn als vrouwen.

Inhoudsopgave

Leeswijzer bij het beroepscompetentieprofiel	3
Beroepscompetentieprofiel Bootman	5
Algemene informatie.....	5
Mogelijke functiebenamingen.....	6
Loopbaanmogelijkheden	6
Beroepsbeschrijving	6
Trends / Innovaties	7
Kerntaken van het beroep	7
Kerntaak 1 Draagt zorg voor het meren, ontmeren en verhalen van (zee)schepen en/of drijvende werktuig	8
Kerntaak 2 Vervoert personen, goederen en drijvende objecten	9
Kerntaak 3 Verricht werkzaamheden aan dek van (zee)schepen en/of drijvende voorwerpen/werktuigen	10
Kerntaak 4 Assisteert bij de behandeling van calamiteiten	11
Kerntaak 5 Assisteert bij duikwerkzaamheden	11
Kerntaak 6 Assisteert als roerganger.....	12
Kernopgaven van het beroep	13
Overzichtschema beroepscompetenties en kerntaken	14
Overzichtschema beroepscompetenties en kernopgave	14
Beroepscompetenties met succescriteria	15
Nr. 1 Schoonmaken en onderhouden van materieel.....	15
Nr. 2 Meren van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen.....	15
Nr. 3 Ontmeren van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen	15
Nr. 4 Verhalen van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen.....	16
Nr. 5 Vervoeren van personen en goederen	16
Nr. 6 Verslepen van drijvende objecten	16
Nr. 7 Bemannen van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen.....	17
Nr. 8 Plaatsen van olieschermen	17
Nr. 9 Afhandelen van calamiteiten	17
Nr. 10 Begeleiden van duikwerkzaamheden.....	18
Nr. 11 Fungeren als roerganger	18
Nr. 12 Veilig, gezond en milieubewust werken.....	18
Nr. 13 Verantwoordelijk handelen	19
Nr. 14 Communiceren met klanten.....	19
Nr. 15 Samenwerken met collega's en andere betrokkenen	19
Nr. 16 Begeleiden van leerlingen	19
Nr. 17 Bijhouden van vakkennis.....	20

Leeswijzer bij het beroepscompetentieprofiel

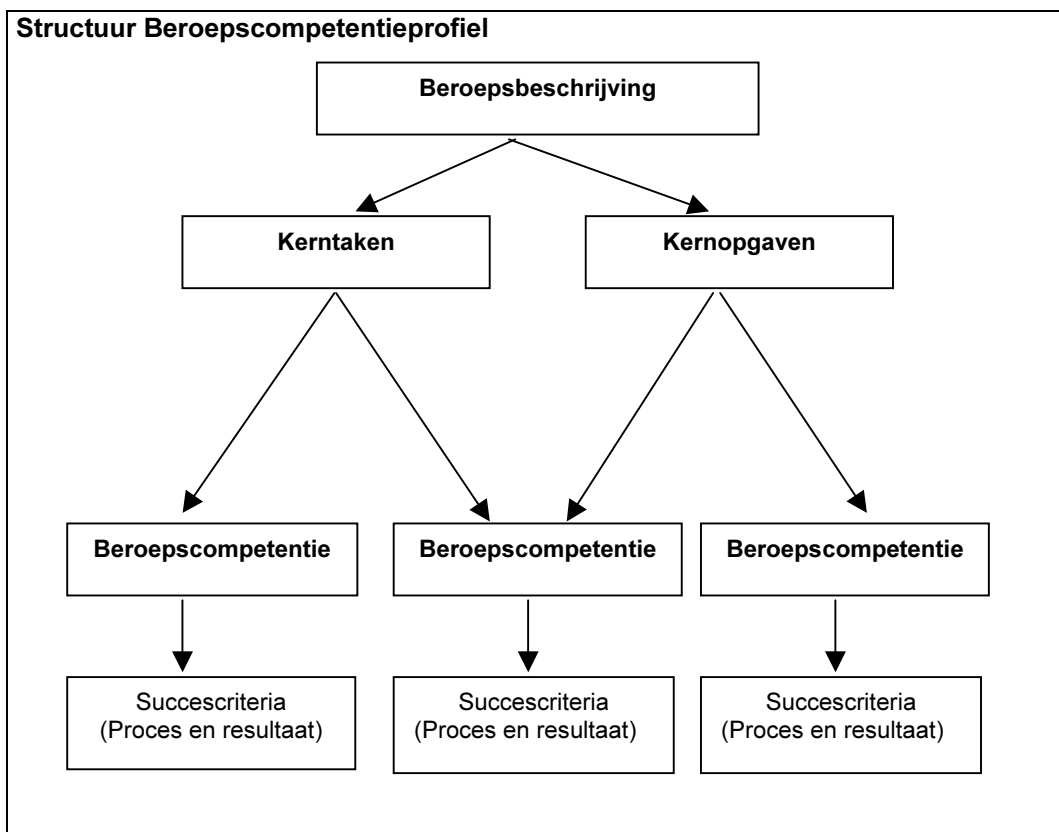
Voor u ligt het beroepscompetentieprofiel (BCP) Bootman. Dit BCP beschrijft de beroepspraktijk en de competenties die een vakvolwassen beroepsbeoefenaar heeft. Deze leeswijzer geeft een toelichting op de functie, de structuur en de onderdelen van dit beroepscompetentieprofiel.

Beroepscompetentieprofielen gebruiken we als uitgangspunt voor de ontwikkeling van kwalificatieprofielen. In een kwalificatieprofiel omschrijven we welke competenties een *leerling* (a.s. werknemer) moet beheersen bij het afsluiten van zijn beroepsopleiding.

Het BCP is dus een belangrijke bron voor de competentiegerichte kwalificatiestructuur, het ontwerpen van beroepsopleidingen, leeromgevingen en het vormgeven van toetsnormen (o.a. proeve van bekwaamheid). Het is daarom noodzakelijk dat de beschrijvingen in dit BCP met een regelmaat actueel gehouden worden.

Onderdelen van het beroepscompetentieprofiel:

- **Algemene Informatie:** een beschrijving van de brondocumenten die gebruikt zijn en de beroeps- of functienamen die onder dit BCP vallen.
- **Beroepsbeschrijving:** hierin staat een herkenbare beschrijving van het beroep aan de hand van een aantal vaste begrippen zoals beroepscontext, werkzaamheden, rol en verantwoordelijkheden, de complexiteit, typerende beroepshouding van de beroepsbeoefenaar. Ook worden de trends en innovaties omschreven binnen de (veranderende) markt waarin de beroepsbeoefenaar werkt.

- **Kerntaken:** kerntaken geven de essentie aan van wat een beroepsbeoefenaar doet. Het zijn kenmerkende en betekenisvolle onderdelen van een beroep. Elke kerntaak wordt beschreven aan de hand van vaste punten (proces, rol en verantwoordelijkheden, complexiteit, betrokkenen, hulpmiddelen, kwaliteit van proces en resultaat, keuzes en dilemma's). Dit is een hulpmiddel voor het opstellen van de beroepscompetenties.
- **Kernopgaven:** kernopgaven zijn kritische beroepssituaties, waarbij sprake is van keuzes, dilemma's, spanningsvelden, problemen en/ of kansen. Met deze kernopgaven komt een beroepsbeoefenaar regelmatig in aanraking en ze zijn kenmerkend voor het beroep. Van de beroepsbeoefenaar wordt hierbij een aanpak en een oplossing verwacht. Ze geven ook de afbreukrisico's weer. Kernopgaven verwijzen naar meerdere kerntaken. Ook hieruit kunnen beroepscompetenties worden afgeleid.
- **Competentiematrix:** hierin heeft u een overzicht en kunt u snel zien welke beroepscompetenties horen bij welke kerntaak en kernopgave.
- **Beroepscompetenties:** een opsomming van de competenties van een vakvolwassen beroepsbeoefenaar waarmee hij beroepsrelevante taken en opgaven aankan. Het veronderstelt de aanwezigheid van onderling samenhangende competentie-elementen zoals: kennis, vaardigheden, houdingen, inzichten en/ of persoonlijke eigenschappen (ook als dat in formulering niet tot uitdrukking komt). Bij een uiteindelijke vertaling naar lesprogramma's door scholen zal men aangeven wat leerlingen moeten leren om een bepaalde competentie te kunnen ontwikkelen. De competenties zijn ingedeeld naar de dimensies: vakmatig-methodisch (VM), bestuurlijk, organisatorisch en strategisch (BOS), sociaalcommunicatief (SC) en bijdragen aan ontwikkeling (ONT).
- **Succescriteria:** Dit zijn de criteria waaraan te zien is of de beroepsbeoefenaar de competenties beheerst. Ze omschrijven het resultaat van een bepaald vakmatige handeling/ gedrag en het proces dat leidt tot dit resultaat en zijn onlosmakelijk verbonden aan de beroepscompetenties. Succescriteria geven aan wat het meest essentieel is en wat kritieke factoren zijn in de beroepsuitoefening.

Mochten er na het lezen van dit beroepscompetentieprofiel toch nog zaken onduidelijk zijn, schroom dan niet om vragen te stellen aan VTL, tnv afdeling Ontwikkeling & Innovatie.

Beroepscompetentieprofiel Bootman

Algemene informatie	Datum: 17 september 2003	versie: definitief
Onder regie van kenniscentrum	Afdeling Ontwikkeling & Innovatie	
Ontwikkeld door	Annemarieke Broenink	
Brondocument(en)	• Eindtermendocument Bootman; COB Rijn- en Binnenvaart (2000); • Verslagen vergaderingen; Subcommissie Bootlieden (2003); • Functiebeschrijving Bootman; Nederlandse Bootlieden Vereniging (2003).	
Legitimering beroepscompetentieprofiel		
- op format vereisten door	VTL	d.d. 18-09-2003
- op inhoud door	COB Binnenvaart	d.d. 18-09-2003

Mogelijke functiebenamingen

- Bootman
- Vletterman
- Roeier
- Linesman

Loopbaanmogelijkheden

De bootman kan na een aantal jaren ervaring doorgroeien naar de functie werkverdelers en/of commissie-, bestuurs- of directielid. De bootman kan zijdelings uitstromen naar de functie loodsbootschipper.

Beroepsbeschrijving

Beroepscontext /werkzaamheden	De bootman is werkzaam in een organisatie of vereniging in een havengebied en/of sluis. Deze organisatie is 24 uur per dag bezig met het assisteren van (zee)schepen en werkt hierin samen met andere nautische dienstverleners zoals loods- en sleepbootorganisaties. De bootman verleent samen met collega's diensten bestaande uit: • Het meren/ontmeren en verhalen van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen aan kade, boei, dukdalf, paal, glooiing of langsij van (zee)schepen. • Het positioneren van (zee)schepen. • Het communicatievaren ten behoeve van bemanning, agentschappen, bedrijven en overige personen naar (zee)schepen welke op stroom zijn gemeerd of varen. • Het leveren van aanvullende bemanning aan dek van (zee)schepen en drijvende voorwerpen/werktuigen. • Het beschikbaar stellen van mensen en materieel bij calamiteiten. • Het vervoeren van loodsen van en naar (zee)schepen zowel over land als over water. • Het varen van goederen ten behoeve van (zee)schepen welke op stroom zijn gemeerd of varen. • Het fungeren als roerganger/schipper op diverse vaartuigen. • Het assisteren bij duikwerkzaamheden en steigercontroles. WETTELIJKE BEROEPSVEREISTEN: De bootman moet voldoen aan de wettelijke scholingseisen op het gebied van VCA, ADNR en EHBO.
Rol en verantwoordelijkheden	De bootman werkt samen met collega's, maar is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het eigen takenpakket. De bootman heeft een spilfunctie in het werkgebied en heeft daarbij te maken met veel verschillende partijen. De bootman draagt een niet-hiërarchische verantwoordelijkheid ten opzichte van het (zee)schip, zichzelf en collega's tijdens alle werkzaamheden. De bootman heeft een vaarbevoegdheid.
Complexiteit	Factoren die de uitoefening van het werk bemoeilijken zijn de omgang met de bemanningen van de (zee)schepen (deze kunnen slecht opgeleid zijn en geen of slecht Nederlands en Engels spreken) en slecht materieel (afkomstig van de (zee)schepen). De bootman werkt regelmatig onder spanning en moeilijke omstandigheden zoals slechte weersomstandigheden hetgeen risico's meebrengt voor veiligheid en gezondheid. Daarbij heeft de bootman een fysiek zwaar beroep.

Typerende beroepshouding De bootman werkt zelfstandig, is multifunctioneel inzetbaar en heeft een groot verantwoordelijkheidsbesef. Hij heeft een klant- en service gerichte instelling en behoudt daarbij continu aandacht voor eigen en andermans veiligheid. Hij kan prioriteiten stellen en is in staat om in risicovolle situaties de juiste handelwijze te kiezen. De bootman kan integer omgaan met alle informatie die hij in de haven verkrijgt. In onverwacht ontstane situaties en bij calamiteiten is de bootman een initiatiefnemer. De bootman is punctueel en vitaal.

Trends / Innovaties

Marktontwikkelingen	• Grotere (zee)schepen met meer tonnage. Het aantal handelingen per (zee)schip neemt toe.• Op de bemanning van (zee)schepen wordt bespaard, derhalve zijn er merkbare kwantitatieve en kwalitatieve tekorten.• De bootman wordt vaker ingeschakeld als extra bemanning aan boord van het (zee)schip, drijvend voorwerp/drijvend werktuig.• Daarnaast wordt de bootman ingehuurd als gezagvoerder/schipper op diverse vaartuigen.
Wetgeving	• Strengere wet- en regelgeving van de overheid met betrekking tot veiligheid en milieu, gezondheid en verkeer.
Technologische ontwikkelingen	• Dit zijn voornamelijk ontwikkelingen die de uitoefening van het werk vergemakkelijken (fysiek minder zwaar), veiliger en efficiënter maken. Hierin zijn de bootlieden zelf de initiatiefnemers.
Bedrijfsorganisatorische ontwikkelingen	• Veel aandacht voor veiligheid, kwaliteit, materieel en opleiding.
Internationale ontwikkelingen	• Toename van Europese wet- en regelgeving.• Het Nederlandse beroepscompetentieprofiel en de bijbehorende opleiding worden als leidraad gebruikt bij het vormgeven van de beroepscompetentieprofielen in Europa.

Kerntaken van het beroep

- 1 Draagt zorg voor het meren, ontmeren en verhalen van (zee)schepen en/of drijvende voorwerpen/werktuigen.
- 2 Vervoert personen, goederen en drijvende objecten.
- 3 Verricht werkzaamheden aan dek van (zee)schepen en/of drijvende voorwerpen/werktuigen.
- 4 Assisteert bij de behandeling van calamiteiten.
- 5 Assisteert bij duikwerkzaamheden.
- 6 Assisteert als roerganger.

Kerntaak 1 Draagt zorg voor het meren, ontmeren en verhalen van (zee)schepen en/of drijvende werktuig	
Proces	De bootman krijgt instructie van de werkverdelers over de reis/het karwei en zorgt dat hij op tijd op de aangewezen plaats aanwezig is. Het meren: De bootman manoeuvreert op veilige wijze de boot voor/achter het (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig, neemt de benodigde tros lengte(s) in de boot, zet deze vast in de trossenklem/beting en vaart deze uit naar kade, boei, dukdalf, paal, glooiing of langs zij van (zee)schepen waar deze wordt vastgezet. Daarbij zet de bootman zoveel trossen vast als verlangd wordt door de kapitein, loods, stuurman, terreinbeheerder of sluiswacht. De bootman haalt de aangevaren of door middel van een met de werplijn aangeboden tros met de hand en/of mechanische hulpmiddelen op de kade, boei, dukdalf, paal, glooiing of langs zij van (zee)schepen, loopt zonedig de trossen uit en zet de trossen op de juiste bolders vast, al dan niet op aanwijzing van de kapitein, loods, stuurman, terreinbeheerder of sluiswacht. De bootman moet hierbij de trossen zo plaatsen dat er geen snijdende werking door het kruisen met andere lijnen (zoals andere trossen en sleepbootkabels) kan optreden. Ook moet er rekening worden gehouden dat het schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig ongeacht de volgorde van vertrek ontmeerd kan worden (indien er meerdere schepen zijn aangemeerd). Het ontmeren: De bootman draagt zorg dat de juiste trossen op aanwijzing van de kapitein, loods of stuurman worden losgemaakt vanaf de kade, boei, dukdalf, paal, glooiing of langs zij van (zee)schepen. De bootman draagt zorg dat de gebruikte tros patenthaak in de juiste stand wordt vastgezet, daarbij wordt extra nagegaan of deze goed vast staat en gereed is voor volgend gebruik. Het verhalen langs de wal: De bootman houdt op aanwijzing van kapitein, loods, stuurman, terreinbeheerder of sluiswacht trossen vast en verzet trossen van bolders naar bolders. Hierbij maakt hij gebruik van de boot (vlet) en mechanische hulpmiddelen zoals tractor of winchwagen op de wal. Bij het verhalen wordt een deel van de trossen losgemaakt, verplaatst en weer vastgezet. De bootman moet hierbij rekening houden dat er geen snijdende werking door het kruisen met andere lijnen (zoals andere trossen en sleepbootkabels) kan optreden. Ook moet er rekening worden gehouden dat het schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig ongeacht de volgorde van vertrek ontmeerd kan worden (indien er meerdere schepen zijn aangemeerd). De bootman meldt zich wanneer de taken zijn uitgevoerd en ontvangt dan informatie over de volgende reis/karwei of gaat terug naar kantoor.
Rol / verantwoordelijkheden	De bootman werkt samen met collega's, de bemanning van het schip, de loods, kapitein of terreinbeheerder. Hij is bevoegd om bij het meren naar eigen inzicht te handelen rekening houdend met de bijzondere omstandigheden, verkregen informatie en/of aanwijzingen van de stuurman, loods, kapitein of terreinbeheerder. Hij is verantwoordelijk voor een zorgvuldige omgang met hulpmiddelen en materieel. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor de kwaliteit van het werk van de leerlingen die hij begeleidt. De bootman draagt zorg voor een veilige werkmethode rekening houdend met wind en stromingen, de bewegingen van het schip en draaiende schroef van zowel (zee)schip als sleepboot.

Complexiteit	Complexe factoren zijn: • De onvoldoende opgeleide dekbemannings, waardoor er communicatieproblemen en gevaarlijke situaties kunnen ontstaan. • Zware weersomstandigheden en sterke stromingen binnen het werkgebied. • Slechte manoeuvreerbaarheid van het (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig. • De aanwezigheid van andere schepen en obstakels. • Het optisch beoordelen van trossen (in verband met gevaar van breken). • Het werken met zware trossen, touwen en kabels (gevaar voor rugblessures en beklemmingen).
Betrokkenen	De bootman heeft bij de uitvoering van de kerntaak te maken met de kapitein, loods, stuurman, terreinbeheerder of sluiswacht, de dekbemannings, de bemanning van de sleepboten, de collega (leerling)bootlieden en de havenautoriteiten.
(Hulp-)middelen	Vervoermiddelen (boot en auto), mechanische hulpmiddelen, communicatiemiddelen, werktuigen, gereedschap en persoonlijke reddings- en beschermingsmiddelen.
Kwaliteit van proces en resultaat	De bootman moet zich bij de uitvoering van de werkzaamheden houden aan de afspraken die binnen het bedrijf gelden. De bootman moet zich aan de regels en verordeningen binnen het betreffende vaar- en werkgebied houden. Hij draagt zorg voor het goed functioneren van de hulp- en vervoermiddelen en is De bootman meldt zich wanneer de taken zijn uitgevoerd en ontvangt dan verantwoordelijk voor een veilige werkmethode.
Keuzes en dilemma's	• Op welke wijze moet de bootman de boot manoeuvreren om altijd een veilige vluchtweg open te houden. • Hoe communiceren met de bemanning wanneer deze slecht of geen Nederlands en/of Engels beheerst. • Beoordelen of de kwaliteit van de trossen voldoende is om er veilig mee te kunnen werken.

Kerntaak 2 Vervoert personen, goederen en drijvende objecten

Proces	Op aanwijzing van de werkverdelers zorgt de bootman dat personen en/of goederen tijdig worden afgeleverd of opgehaald van het (zee)schip en/of standplaats. Dit kan zowel over land als over het water plaatsvinden. Daarnaast versleept de bootman met zijn boot (vlet) drijvende objecten naar een afgesproken plaats. Bij al deze taken moet de bootman rekening houden met de wensen van de klant. Over het water vervoert de bootman samen met een collega personen en goederen van en naar (zee)schepen zonder vaste wal verbinding (op stroom gemeerd dan wel varende). Daarnaast wanneer de boot is ingehuurd (met bootman als schipper) bij de controle van steigers of voor andere werkzaamheden. Over land vervoert de bootman personen en goederen per taxi(busje) van en naar de afgesproken standplaats in de haven. Bij dit vervoer controleert de bootman of de vervoersdocumenten die bij de goederen behoren aanwezig zijn. Bij het verslepen van drijvende objecten (fenders) zorgt de bootman samen met een collega ervoor dat het object wordt vastgemaakt aan de boot en wordt geborgd. Na het verslepen wordt het object op de afgesproken plaats vastgemaakt. Tijdens de vaart/rit houdt de bootman contact met de werkverdelers, waarbij de communicatie zo kort en zakelijk mogelijk wordt gehouden. Hierbij ontvangt de bootman informatie van de werkverdelers over de volgende reis/karwei.
Rol / verantwoordelijkheden	De bootman is verantwoordelijk voor het veilige vervoer van personen en goederen en het welzijn van de personen. Hij neemt hiervoor de maatregelen die noodzakelijk zijn. De bootman is verantwoordelijk voor het zonder schade afleveren van het drijvende object.

Complexiteit	Complexe factoren zijn: • De aanwezigheid van verkeersbelemmerende omstandigheden of drukke werkzaamheden op het haventerrein. • Het in positie houden van de boot langs een object met harde wind, schroef van zowel (zee)schip als sleepboot getijde of spuistroom. • De diversiteit van de goederen zoals zware stukken, incurante maten en verpakte gevaarlijke stoffen. • De personen kunnen slachtoffers zijn van een ongeval (en verwond zijn).
Betrokkenen	De bootman heeft bij de uitvoering van de kerntaak te maken met de klanten, de bemanning van het zeeschip, de bedrijven op het haventerrein, de collega (leerling)bootlieden en de havenautoriteiten.
(Hulp-)middelen	Zie kerntaak 1.
Kwaliteit van proces en resultaat	Zie kerntaak 1.
Keuzes en dilemma's	• Het tijdens slecht weer beslissen over het wel of niet vervoeren van mensen en goederen. • Bij het streven naar punctualiteit en efficiëntie rekening houden met veiligheid en (verkeers)regels.

Kerntaak 3 Verricht werkzaamheden aan dek van (zee)schepen en/of drijvende voorwerpen/werktuigen

Proces	De bootman fungeert tijdens het meren, ontmeren en verhalen van een (zee)schip, drijvend voorwerp of drijvend werktuig aan dek als bemanning. De bootman verricht hierbij alle voorkomende dekwerkzaamheden. Aan dek verricht de bootman al dan niet na instructie van de kapitein, loods of de sleepbootkapitein onder andere de volgende werkzaamheden: het binnenhalen of uitvieren van de trossen, het controleren van de dekverlichting, het opzoeken, klaarleggen en controleren van de trossen, het inspecteren en bedienen van de winches en de ankerspil, het vastmaken en losmaken van sleepboten aan het (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig en het assisteren bij het meren en ontmeren van het (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig. Wanneer de bootman daarbij onveilige situaties herkent moet hij deze melden bij kapitein, loods, sleepbootkapitein of havenautoriteiten. Na afloop van de werkzaamheden en bij het verlaten van het schip meldt de bootman zich bij de werkverdelers en ontvangt informatie over de volgende reis / karwei.
Rol / verantwoordelijkheden	De bootman werkt nauw samen met collega's, de dekbemanning en kapitein, loods en sleepbootbemanning. Hij is verantwoordelijk voor een zorgvuldige omgang met hulpmiddelen en materieel. De bootman draagt zorg voor een veilige werkmethode rekening houdend met wind en stromingen, de bewegingen van het schip en de draaiende schroef van zowel (zee)schip als sleepboot.
Complexiteit	Complexe factoren zijn: • Zware weersomstandigheden en sterke stromingen binnen het werkgebied. • De slechte manoeuvreerbaarheid van het (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig. • De onvoldoende opgeleide dekbemanning, waardoor er onder andere communicatieproblemen kunnen ontstaan. • Het werken op een gladde, natte ondergrond en in de aanwezigheid van obstakels, het werken met zware trossen, touwen en kabels (gevaar voor vallen en beklemmen). • Het optisch beoordelen van trossen (in verband met gevaar van breken).
Betrokkenen	De bootman heeft bij de uitvoering van de kerntaak te maken met collega (leerling)bootlieden, dekbemanning, de kapitein, loods, stuurman, terreinbeheerder of sluiswachter, de bemanning van de sleepboten en de havenautoriteiten.
(Hulp-)middelen	Zie kerntaak 1.
Kwaliteit van proces en resultaat	Zie kerntaak 1.

Kerntaak 3 Verricht werkzaamheden aan dek van (zee)schepen en/of drijvende voorwerpen/werktuigen	
Keuzes en dilemma's	Het verrichten van werkzaamheden op een onbekend dek (met obstakels, luiken, openingen/gaten) zonder een dekbemannings die daar op kan wijzen. Het verrichten van werkzaamheden op een onbekend dek bij moeilijke omstandigheden zoals onvoldoende verlichting ('s nachts), geen elektriciteit, onvoldoende materieel en slecht opgeleide dekbemannings.

Kerntaak 4 Assisteert bij de behandeling van calamiteiten	
Proces	De bootman kan zeer snel ter plaatse zijn om te assisteren bij de behandeling van calamiteiten. Dit zijn calamiteiten als olie lekkage, losgeslagen schepen en ongevallen. De bootman heeft hiervoor instructies ontvangen van de werkverdelers en werkt nauw samen met andere aanwezigen, havenautoriteiten en hulpverlenende instanties. Bij lekkage van olie in het werkgebied vaart de bootman olieschermen uit en plaatst deze rond om de olievlek. Na afloop sleept hij de schermen weer weg en ruimt ze, na schoonmaak door een ander bedrijf, weer op. Bij losgeslagen schepen zorgt de bootman in overleg met de loods/sleepboten en andere aanwezigen ervoor dat het betreffende schip wordt verhaald en gemeerd. Bij ongevallen zorgt de bootman voor een adequaat en snel vervoer van mensen en goederen die ter plaatse nodig zijn en voor verlening van eerste hulp. De bootman meldt zich bij de werkverdelers en ontvangt informatie over de volgende reis/karwei.
Rol / verantwoordelijkheden	De bootman werkt nauw samen met collega's, politie, brandweer en hulpverlenende instanties, havenautoriteiten, kapitein, loods of terreinwacht. De bootman behoudt daarbij vooral de veiligheid van zichzelf en anderen in het oog. Hij is verantwoordelijk voor een zorgvuldige omgang met hulpmiddelen en materieel waaronder de olieschermen.
Complexiteit	Complexe factoren zijn: Zware weersomstandigheden en zware stromingen binnen het werkgebied. De aanwezigheid van gevaarlijke stoffen (brandbare en/of toxische). De mogelijkheid van brand en/of explosie.
Betrokkenen	De bootman heeft bij de uitvoering van de kerntaak te maken met de politie, brandweer, havenautoriteiten (afdeling gevaarlijke stoffen), hulpverlenende instanties, bemanning van het (zee)schip, de loods, kapitein, stuurman, terreinbeheerder of sluiswacht, de bemanning van de sleepboten en de collega (leerling)bootlieden.
(Hulp-)middelen	Zie kerntaak 1.
Kwaliteit van proces en resultaat	Zie kerntaak 1.
Keuzes en dilemma's	De persoonlijke veiligheid en de veiligheid van anderen afgezet tegen de noodzaak van de handeling in verband met het milieu.

Kerntaak 5 Assisteert bij duikwerkzaamheden	
Proces	De bootman heeft instructies ontvangen van de werkverdelers en vervoert duikers en materieel naar de afgesproken plaats. De bootman controleert op de naleving van de reglementen (vergunningen). Op de duikplaats zorgt de bootman ervoor dat de boot op de juiste plaats blijft of wordt vastgelegd, bijvoorbeeld aan een boei of met behulp van een anker. De bootman zorgt voor de meldplicht (aan de havenautoriteiten) en bewaakt de veiligheid van de duikers door overig scheepsverkeer in de gaten te houden en te waarschuwen wanneer men te dichtbij komt. De bootman houdt rekening met stromingen en weersomstandigheden en adviseert de duikers daarin. Daarnaast verricht de bootman de nodige hand en spandiensten aan dek.

Kerntaak 5 Assisteert bij duikwerkzaamheden	
Rol / verantwoordelijkheden	De bootman is verantwoordelijk voor het veilige vervoer van personen en goederen en het welzijn van de passagiers. Hij neemt hiervoor die maatregelen die noodzakelijk zijn.
Complexiteit	Complexe factoren zijn: • De aanwezigheid van scheepsverkeer en andere obstakels. • Zware weersomstandigheden en sterke stromingen binnen het werkgebied.
Betrokkenen	De bootman heeft bij de uitvoering van de kerntaak te maken met duikers, een collega (leerling)bootman, kapitein, loods of stuurman van de andere schepen en de havenautoriteiten.
(Hulp-)middelen	Zie kerntaak 1.
Kwaliteit van proces en resultaat	Zie kerntaak 1.
Keuzes en dilemma's	• Het tijdens slecht weer beslissen over het wel of niet vervoeren van mensen en goederen.

Kerntaak 6 Assisteert als roerganger	
Proces	De bootman bestuurt het (zee)schip onder toezicht van kapitein en loods binnen het werkgebied naar de plaats van bestemming of van de afmeerplaats terug naar open vaarwater. Hij volgt daarbij de aanwijzingen en stuuropdrachten van de kapitein en loods nauwgezet op, daarbij geeft hij desgewenst advies. De bootman houdt daarbij rekening met verschillende factoren als betoning, de plaats van zandbanken en obstakels, het tij, het passeren van andere (zee)schepen, het passeren van kunstwerken (bruggen en sluizen), het varen in een (nauw) kanaal en het binnenvaren van een haven. Tevens is hij op de hoogte van de diverse manoeuvres bij het meren, ontmeren en verhalen en het voor anker gaan. In geval van nood stuurt hij het (zee)schip zonder aanwijzing van de loods en onderhoudt daarbij het nodige contact met de sleepboten die het schip assisteren en de scheepvaartbegeleiding aan de wal. De bootman is bekend met het gebruik van aan boord te plaatsen apparatuur van sluisnaderingssystemen en is in staat om de werking van deze systemen aan de kapitein en loods uit te leggen.
Rol / verantwoordelijkheden	De bootman werkt onder toezicht van de kapitein of loods. De verantwoordelijkheid voor de gang van zaken berust steeds bij de kapitein. De bootman is verantwoordelijk voor een zorgvuldige omgang met schip, hulpmiddelen en materieel.
Complexiteit	Complexe factoren zijn: • Zware weersomstandigheden en zware stromingen binnen het werkgebied. • De aanwezigheid van scheepsverkeer en andere obstakels. • Slechte manoeuvreerbaarheid van het (zee)schip.
Betrokkenen	De bootman heeft bij de uitvoering van de kerntaak te maken met de kapitein en/of loods, de dekbemannings, de sleepbootbemannings, de collega (leerling)bootlieden en de havenautoriteiten.
(Hulp-)middelen	Mechanische hulpmiddelen en communicatiemiddelen.
Kwaliteit van proces en resultaat	Zie kerntaak 1.
Keuzes en dilemma's	Nvt.

Kernopgaven van het beroep

1. De bootman staat voor de opgave om bij risicovolle en gevaarlijke situaties de veiligheid van zichzelf en anderen zoveel mogelijk te garanderen. Hij is in staat om gevaarlijke situaties te onderkennen en neemt daarbij bewust verantwoorde risico's. Daarbij heeft hij de taak om de veiligheid van zichzelf en anderen te waarborgen en ongevallen en blessures te voorkomen. Hij kiest bij moeilijke omstandigheden het beste alternatief qua route, plaats en werkwijze en maakt altijd gebruik van de persoonlijke reddings- en beschermingsmiddelen. De bootman meldt schade aan bolders, boeien, trospatenthaken, kadetrappen alsmede andere zaken die direct verholpen moeten worden om veilig te kunnen werken, aan de werkverdelers of aan de verantwoordelijke instantie. De Bootman heeft EHBO.
2. **CONTINUÛROOSTER VERSUS FYSIEKE CONDITIE**
De bootman staat voor de opgave om te werken in volcontinuïdient en daarbij een goede fysieke conditie te behouden. Volcontinuïdient betekent dat hij zijn taken moet uitvoeren overeenkomstig een rooster met afwisselend dag- en nachtdiensten. Het omschakelen van de ene naar de andere dienst vergt fysiek het e.e.a. van de bootman, evenals het 's nachts werken. Daarbij werkt de bootman nog mee aan een stand-by dienstregeling, waarbij hij bij een tekort aan personeel voor een aantal uren extra ingezet kan worden.
3. **CONTROLE/ONDERHOUD VERSUS VEILIGHEID**
De bootman staat voor de opgave om de boot/auto, de mechanische hulpmiddelen, de communicatiemiddelen, de werktuigen en het gereedschap voortdurend te controleren en te onderhouden opdat alles gebruiksklaar en schoon is en functioneert. Schade en gebreken worden ter plekke verholpen of direct doorgegeven aan de werkverdelers en/of technische dienst. Wanneer dit niet gebeurt kan het voorkomen dat de hiervoor genoemde hulpmiddelen dienst weigeren in kritieke situaties, met alle gevolgen van dien. De bootman wordt bij het onderhoud ingeschakeld wanneer de andere werkzaamheden dit toelaten.
4. **BEGELEIDING LEERLINGEN VERSUS EIGEN TAAKUITOEFENING**
De bootman staat voor de opgave om naast de uitoefening van het eigen werk tijd en aandacht te besteden aan de begeleiding van een leerlingbootman. Hij geeft de leerling instructies en laat hem binnen de grenzen van zijn verantwoordelijkheid zelfstandig werken. Hij wijst hem daarbij op risico's en grijpt in wanneer de veiligheid van de leerling in het geding is.

Overzichtschema beroepscompetenties en kerntaken

OVERZICHTSSCHEMA BEROEPSCOMPETENTIES EN KERNTAKEN		KERNTAAK									
BEROEPSCOMPETENTIES		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
vakmatig-methodisch (VM)											
1	Schoonmaken en onderhouden van materieel	X	X	X	X	X					
2	Meren van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen	X	X	X							
3	Ontmeren van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuig	X	X	X							
4	Verhalen van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuig	X	X	X							
5	Vervoeren van personen en goederen		X		X	X					
6	Verslepen van drijvende objecten	X	X								
7	Bemannen van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuig	X	X	X	X						
8	Plaatsen van olieschermen				X						
9	Afhandelen van calamiteiten				X						
10	Begeleiden van duikwerkzaamheden					X					
11	Fungeren als roerganger						X				
bestuurlijk-organisatorisch en strategische (BOS)											
12	Veilig, gezond en milieubewust werken	X	X	X	X	X	X				
13	Verantwoordelijk handelen	X	X	X	X	X	X				
sociaal-communicatieve (SC)											
14	Communiceren met klanten	X	X	X	X	X	X				
15	Samenwerken met collega's en andere betrokkenen	X	X	X	X	X	X				
16	Begeleiden van leerlingen	X	X	X		X					
ontwikkelings (ON)											
17	Bijhouden van vakkennis	X	X	X	X	X	X				

Overzichtschema beroepscompetenties en kernopgave

OVERZICHTSSCHEMA BEROEPSCOMPETENTIES EN KERNOPGAVEN		KERNOPGAVE										
BEROEPSCOMPETENTIES		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
vakmatig-methodisch (VM)												
1	Schoonmaken en onderhouden van materieel			X								
2	Meren van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen	X										
3	Ontmeren van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuig	X										
4	Verhalen van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuig	X										
5	Vervoeren van personen en goederen	X										
6	Verslepen van drijvende objecten	X										
7	Bemannen van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuig	X										
8	Plaatsen van olieschermen	X										
9	Afhandelen van calamiteiten	X										
10	Begeleiden van duikwerkzaamheden	X										
11	Fungeren als roerganger	X										
bestuurlijk-organisatorisch en strategische (BOS)												
12	Veilig, gezond en milieubewust werken	X	X									
13	Verantwoordelijk handelen	X	X									
sociaal-communicatieve (SC)												
16	Begeleiden van leerlingen	X			X							
ontwikkelings (ON)												
17	Bijhouden van vakkennis	X										

Beroepscompetenties met succescriteria

Nr. 1 Schoonmaken en onderhouden van materieel	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze het materieel schoon te maken, te inspecteren en te onderhouden ten einde over volledig betrouwbaar materieel te kunnen beschikken bij de uitvoering van een karwei.
Succescriteria	
Proces	Geeft andere schade/gebreken door aan werkverdelers en/of technische dienst. Repareert schade en kleine gebreken. Controleert de aanwezigheid en kwaliteit van de benodigde gereedschappen en mechanische hulpmiddelen. Controleert de werking van de communicatiemiddelen. Reinigt auto en werkboot en de daarop aanwezige apparatuur.
Resultaat	Een schone en veilige werkplek. Vervoersmiddelen, mechanische hulpmiddelen, communicatiemiddelen, gereedschap en veiligheids- en reddingsmiddelen die goed functioneren.

Nr. 2 Meren van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze een (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig op veilige en betrouwbare wijze te meren.
Succescriteria	
Proces	Meldt zich bij de werkverdelers. Is alert op onveilige situaties. Adviseert over de positionering van het (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig. Maakt zo mogelijk gebruik van de mechanische hulpmiddelen. Neemt de trossen aan en legt deze vast. Overlegt met kapitein of loods en bemanning. Zorgt op tijd op de afgesproken plaats te zijn. Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.
Resultaat	Het schip of vaartuig is op veilige en betrouwbare wijze gemeerd, waarbij rekening is gehouden met de omstandigheden in het werkgebied, de aanwezigheid van andere schepen en obstakels en omstandigheden als weer en stromingen.

Nr. 3 Ontmeren van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze een (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig op veilige en betrouwbare wijze te ontmeren.
Succescriteria	
Proces	Meldt zich bij de werkverdelers. Is alert op onveilige situaties. Maakt zo mogelijk gebruik van de mechanische hulpmiddelen. Maakt de trossen los en laat deze uitvieren/inhalen. Overlegt met kapitein of loods en bemanning. Zorgt op tijd op afgesproken plaats te zijn. Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.
Resultaat	Het schip of vaartuig is op veilige en betrouwbare wijze ontmeerd, waarbij rekening is gehouden met de omstandigheden in het werkgebied, de aanwezigheid van andere schepen en obstakels en omstandigheden als weer en stromingen.

Nr. 4 Verhalen van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze een (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig op veilige en betrouwbare wijze langs de wal te verhalen.
Succescriteria	
Proces	Meldt zich bij de werkverdelers.
	Is alert op onveilige situaties.
	Adviseert over de positionering van het (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig.
	Verzet de trossen van bolder naar bolder.
	Maakt zo mogelijk gebruik van mechanische hulpmiddelen.
	Maakt de trossen los en vast, en laat de trossen uitvieren.
	Overlegt met kapitein of loods en bemanning.
	Zorgt op tijd op afgesproken plaats te zijn.
Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.	
Resultaat	Het schip of vaartuig is op veilige en betrouwbare wijze langs de wal verhaald, waarbij rekening is gehouden met de omstandigheden in het werkgebied, de aanwezigheid van andere schepen en obstakels en omstandigheden als weer en stroom.

Nr. 5 Vervoeren van personen en goederen	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze personen en goederen over het water en op het land te vervoeren ten einde de afspraken met de klanten na te komen.
Succescriteria	
Proces	Zet de personen/goederen af.
	Is alert op onveilige situaties.
	Communiqueert tijdens de rit/vaart met werkverdelers.
	Haalt de personen/goederen af per auto of boot.
	Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.
Resultaat	De personen en goederen zijn heelhuids aangekomen.
	Personen/goederen die op tijd op de juiste plaats zijn afgeleverd.

Nr. 6 Verslepen van drijvende objecten	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze drijvende objecten te verslepen en vast te leggen op veilige en betrouwbare wijze en teneinde de afspraken met klanten na te komen.
Succescriteria	
Proces	Communiqueert tijdens de rit/vaart met werkverdelers.
	Is alert op onveilige situaties en schade.
	Legt het object vast.
	Versleept het object naar de afgesproken plaats.
	Maakt het object vast aan de boot en zorgt voor een borg.
	Vaart met de boot naar het drijvende object.
	Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.
Resultaat	Het object is zonder schade aangekomen.
	Het drijvende object is op tijd op de juiste plaats afgeleverd.

Nr. 7 Bemannen van (zee)schepen/drijvende voorwerpen/drijvende werktuigen	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze aan dek van een (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig werkzaamheden te verrichten ten behoeve van het meren, ontmeren en verhalen.
Succescriteria	
Proces	Meldt zich bij de werkverdelers. Is alert op onveilige situaties en meldt deze aan loods, kapitein, terreinbeheerder en/of havenautoriteiten. Assisteert bij het los- en vastmaken van de sleepboten (in- en uitspannen). Adviseert over de positionering van het (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig. Inspecteert en bedient de winches/ankerspil. Controleert boord- en navigatieverlichting en/of dagseinen. Controleert sleeprossen en maakt deze los of haalt deze binnen. Ontvangt instructies van kapitein, loods, sleepbootkapitein of dekbemanning. Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.
Resultaat	Het dek en alle daar voorkomende materieel is gecontroleerd en opgeruimd. Het (zee)schip/drijvend voorwerp/drijvend werktuig is op de juiste wijze gemeerd, ontmeerd of verhaald.

Nr. 8 Plaatsen van olieschermen	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze olieschermen te plaatsen teneinde te voorkomen dat olieresten in het water worden verspreid op veilige en betrouwbare wijze.
Succescriteria	
Proces	Meldt zich bij de werkverdelers. Communiqueert met politie, brandweer en hulpverlenende instanties. Is alert op onveilige situaties. Vaart de olieschermen uit. Neemt de olieschermen aan en vervoert deze in of met de boot. Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.
Resultaat	Adequate dienstverlening bij de afhandeling van calamiteiten. De olieresten zijn afgeschermd.

Nr. 9 Afhandelen van calamiteiten	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate en vlotte wijze te handelen bij calamiteiten, op veilige en betrouwbare wijze.
Succescriteria	
Proces	Meldt zich bij de werkverdelers. Neemt initiatief bij het verhalen en meren van losgeslagen schepen. Verleent EHBO. Neemt initiatief bij het benodigde vervoer van mensen en goederen. Communiqueert met politie, brandweer en hulpverlenende instanties. Is alert op onveilige situaties aldaar. Zorgt op tijd op de afgesproken plaats te zijn. Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.
Resultaat	Adequate dienstverlening bij de afhandeling van calamiteiten.

Nr. 10 Begeleiden van duikwerkzaamheden	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze de werkzaamheden van duikers te begeleiden opdat deze hun werk op veilige wijze kunnen uitvoeren.
Succescriteria	
Proces	Meldt zich bij de werkverdelers. Zet de duikers af op de afgesproken plaats. Verleent hand- en spandiensten aan dek. Adviseert duikers in verband met weer en stromingen. Houdt het andere scheepsverkeer in de gaten en waarschuwt indien nodig. Geeft met behulp van vlag aan dat er duikers zijn. Legt de boot vast of houdt de boot in positie. Meldt zich bij de havenautoriteiten. Vaart de duikers naar de afgesproken plaats. Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.
Resultaat	Tevreden klanten. Een veilige werkplek voor duikers.

Nr. 11 Fungeren als roerganger	
Beroepscompetentie VM	De bootman is in staat om op adequate wijze het (zee)schip te besturen binnen het werkgebied op aanwijzing van de kapitein en/of loods.
Succescriteria	
Proces	Meldt zich bij de werkverdelers. Is alert op onveilige situaties. Bedient zo nodig apparatuur van het sluisnaderingssysteem. Manoeuvrert bij het meren en ontmeren. Navigeert 's avonds en bij mist met behulp van radar en bochtaanwijzer. Onderhoudt zo nodig contacten met sleepboten en scheepvaartbegeleiding aan de wal. Informeert kapitein en/of loods omtrent omstandigheden in het werkgebied. Stuurt het (zee)schip naar de afgesproken plaats. Overlegt met kapitein en/of loods. Ontvangt van de werkverdelers instructies over het wat en waar.
Resultaat	Het (zee)schip is op de juiste wijze gemeerd, ontmeerd of verplaatst.

Nr. 12 Veilig, gezond en milieubewust werken	
Beroepscompetentie BOS	De bootman is in staat om op adequate wijze veilig, gezond en milieubewust te werken.
Succescriteria	
Proces	Past de plichten, rechten en regels, beschreven in de arbo-, veiligheids en milieuwetgeving toe. Verleent waar nodig EHBO. Is zorgvuldig in de omgang met trossen en machines. Is voorzichtig bij het klimmen, balanceren en springen. Houdt rekening met knelpunten en gevaarlijke situaties in het verkeer en op haventerrein. Houdt bij het manoeuvreren een vluchtweg open. Waarschuwt anderen bij onveilige situaties. Is alert op slecht materieel en meldt schade aan verantwoordelijke instanties cq technische dienst. Maakt gebruik van persoonlijke reddings- en beschermingsmiddelen.
Resultaat	Behoud van gezondheid. Het voorkomen van ongevallen.

Nr. 13 Verantwoordelijk handelen	
Beroepscompetentie BOS	De bootman is in staat om op adequate wijze te handelen in overeenstemming met de aan hem toegekende verantwoordelijkheid voor een juiste werkuitvoering en de presentatie van het bedrijf.
Succescriteria	
Proces	Presenteert zichzelf en het bedrijf als een bewust optredend en betrouwbare partij.
	Gaat zo efficiënt en kostenbewust mogelijk om met gereedschap, materieel en vervoer- en communicatiemiddelen.
	Gaat integer om met de informatie die wordt verkregen bij de uitoefening van het werk.
	Komt afspraken na en is punctueel.
Resultaat	Een tevreden klant.
	Een goede kwaliteit van het afgeleverde werk.

Nr. 14 Communiceren met klanten	
Beroepscompetentie SC	De bootman is in staat om op adequate wijze te communiceren met interne en externe relaties.
Succescriteria	
Proces	Neemt initiatief om contact te verkrijgen met bemanning die geen Nederlands en Engels spreekt.
	Houdt rekening met de reglementen met betrekking tot het gebruik van radioapparatuur.
	Beheerst die gebaren waarmee bootman en dekbemanning op afstand communiceren.
	Staat de klant, loods, kapitein of terreinwacht, havenautoriteiten en collega's op correcte wijze te woord.
	Communiqueert op korte en zakelijke wijze via de portofoon, mobilfoon en gsm in het Nederlands en Engels.
Resultaat	Een veilige werksituatie.
	Een doelmatig geïnformeerde en tevreden klant.

Nr. 15 Samenwerken met collega's en andere betrokkenen	
Beroepscompetentie SC	De bootman is in staat om op adequate wijze samen te werken met collega's en andere betrokkenen, opdat er een goede werksfeer ontstaat
Succescriteria	
Proces	Gaat bewust om met kritiek (geven en krijgen).
	Stelt zich coöperatief, flexibel en dienstverlenend op.
Resultaat	Een goede werksfeer.

Nr. 16 Begeleiden van leerlingen	
Beroepscompetentie SC	De bootman is in staat om op adequate wijze leerlingen te begeleiden opdat deze de kerntaken op veilige en juiste wijze leren uitvoeren.
Succescriteria	
Proces	Geeft op zorgvuldige wijze feedback.
	Grijpt in bij onveilige situaties.
	Laat de leerling zodra mogelijk zelfstandig optreden.
	Assisteert de leerling.
	Geeft tijdens het werk instructie.
Resultaat	Een goed opgeleide en gemotiveerde leerlingbootman.

Nr. 17 Bijhouden van vakkennis	
Beroepscompetentie ON	De bootman is in staat om op adequate wijze vakkennis bij te houden en nieuwe ontwikkelingen in het beroep te volgen en toe te passen.
Succescriteria	
Proces	Blijft op de hoogte van ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, eerste hulp, milieu en vakbekwaamheid.
	Volgt benodigde cursussen/trainingen met inzet en doorzettingsvermogen.
	Doet verbetervoorstellen en/of voorstellen voor aanschaf van nieuw materiaal / hulpmiddelen.
Resultaat	Ontwikkeling van het bedrijf en materieel.
	Medewerker die aan de bijscholingseisen voldoet.